

3. 7. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Licenční smlouva podle nového občanského zákoníku

Dosavadní právní úprava licencí byla rozdělena do dvou právních předpisů. Licence k dílu chráněnému autorským právem je upravena v §§ 46-57 autorského zákona, zatímco licence k předmětům průmyslového vlastnictví je upravena v §§ 508-515 obchodního zákoníku. Obecná úprava licenční smlouvy ve stávající právní úpravě chybí. Nový občanský zákoník tuto dvojkolejnost právní úpravy licenčních smluv odstraňuje a zavádí jednotnou právní úpravu licenční smlouvy a licence, přičemž kromě obecných ustanovení dopadajících na všechny licence obsahuje i zvláštní ustanovení týkající se jen některých typů licenčních smluv.

WEINHOLD LEGAL

Obecná ustanovení

Nový občanský zákoník z větší části přejímá do obecných ustanovení právní úpravu obsaženou v autorském zákoně, která doposud platila pouze pro licence poskytované podle autorského zákona. Většina těchto ustanovení proto bude představovat změnu pouze pro licence k právům průmyslového vlastnictví, jejichž dosavadní úprava je v některých otázkách odlišná.

Odměna za poskytnutí licence

Podle § 2366 odst. 1 písm. b) nového občanského zákoníku si mohou strany ve smlouvě ujednat, že licence se poskytuje bezúplatně. Takový postup byl doposud možný pouze v případě autorskoprávních licencí, nově se však bude aplikovat i na licence k předmětům průmyslového vlastnictví. Jedná se o významnou změnu stávající úpravy obsažené v § 508 obchodního zákoníku spočívající v rozšíření autonomie vůle smluvních stran.

Aktivní legitimace při ochraně licence

Významnou změnu přináší nový občanský zákoník v oblasti ochrany práv nabyvatele licence. Podle § 2369 nového občanského zákoníku je nabyvatel licence povinen informovat poskytovatele o ohrožení nebo porušení licence bez zbytečného odkladu, jakmile se o tom dozví. Tuto povinnost nabyvateli stanovuje již stávající právní úprava. Poskytovatel je následně povinen poskytnout nabyvateli součinnost k právní ochraně jeho licence. Ze znění tohoto ustanovení vyplývá, že aktivní legitimace při ochraně licence přísluší nabyvateli licence. Tato úprava se dotkne zejména vymáhání práv z licencí k předmětům průmyslového vlastnictví, kde byl doposud podle § 515 odst. 2 obchodního zákoníku aktivně legitimován poskytovatel licence. Lze předpokládat, že tato změna bude mít dopad i na stávající znění zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, který ve svém § 2 stanoví, že nabyvatel licence může vymáhat práva jen se souhlasem vlastníka práva. V případě výhradních licencí k právům chráněným autorským zákonem se nic nemění, protože již nyní je podle § 41

autorského zákona k ochraně licence aktivně legitimován její nabyvatel.

Zvláštní ustanovení

Nový občanský zákoník ponechává speciální úpravu licenčních smluv k předmětům ochrany autorského zákona a smluv nakladatelských a nově i práv souvisejících s právem autorským a práv pořizovatele databáze. Nová úprava v této oblasti nepřináší žádné zásadní změny, je však podrobnější a odstraňuje některé nejasnosti stávající právní úpravy.

Právo na dodatečnou odměnu

Ustanovení § 2374 odst. 1 nového občanského zákoníku stanoví, že pokud odměna za poskytnutí licence není stanovena v závislosti na výnosech z využití licence a je tak nízká, že je ve zřejmém nepoměru k zisku z využití licence a k významu předmětu licence pro dosažení takového zisku, má autor právo na dodatečnou přiměřenou odměnu. Toto pravidlo je obsažené i v § 49 odst. 6 stávajícího autorského zákona, nová úprava však výslovně stanoví, že tohoto práva se autor nemůže vzdát. Doposud tento závěr plynul pouze z interpretace této právní normy jako kogentního ustanovení. Do novely autorského zákona v květnu 2006 platilo, že strany se mohly od tohoto pravidla ve smlouvě odchýlit, avšak ani po této novele nebylo ze samotného textu ustanovení zřejmé, že strany se nemohou dohodnout jinak. V praxi se tak i nadále poměrně často vyskytovaly smlouvy, které toto pravidlo nerespektovaly. Nová úprava by měla tuto situaci odstranit.

Návrh na uzavření smlouvy

Nová právní úprava ve svém ustanovení § 2373 přebírá ustanovení § 46 odst. 5 a 6 stávajícího autorského zákona týkající se některých specifíků kontraktačního procesu u autorskoprávních licenčních smluv. Zároveň však nově výslovně stanoví, že obsah nebo část smlouvy lze určit i odkazem na známé nebo veřejně dostupné licenční podmínky a že návrh adresovaný neurčitému okruhu osob, který lze přijmout i bez vyrozumění navrhovatele, nelze odvolat během lhůty stanovené k jeho přijetí. Takový postup je v praxi již běžně využíván, nicméně jeho správnost nebyla z interpretace dosavadní právní úpravy jednoznačná.

Závěr

Sjednocení úpravy licenční smlouvy v novém občanském zákoníku představuje zejména systematický zásah, jak vyplývá i z důvodové zprávy. Zákonodárce původní úpravu převážně přejímá a až na několik výjimek nedochází k podstatným změnám. Nicméně nová úprava s sebou přináší i několik obsahových změn, přičemž za nejvýznamnější lze považovat možnost bezúplatnosti licenční smlouvy k předmětům průmyslového vlastnictví a aktivní legitimaci nabyvatele licence k její ochraně, u nichž lze předpokládat významný dopad na právní praxi. Další popsání změn by měly přispět zejména k odstranění interpretačních nejasností stávající úpravy a větší právní jistotě.

Luboslava Pištejová

Weinhold Legal, v. o. s.

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)